

Erdész-bányász együttműködés?

Talányos címet adott az Erdészeti Lapok márciusi számában közzétett dolgozatának *dr. Posztor Imre*, a Szent István Egyetem Gyöngyösi Karának adjunktusa: „A rekultiváció feladatai a külszíni szénbányák erdészeti újrahasznosításánál.” Szabadjon még néhány – közfigyelemre érdemes – mondatot idéznem: „A meddőhányók rekultivációja többnyire erdőtelepítéssel zárul, mert egy 60–120 éves kultúra alatt a termőréteg regenerálódhat.” „Az erdőtelepítés a biológiai rekultiváció részét képezi, és nem annak eredményére épülő tevékenység.”

A rekultiváció újraművelést, a terület újraművelésbe vonását, hasznosítását, a termőképesség helyreállítását jelenti – jelentené. Gondolom, a szerzőt a Visonta-környéki meddőhányók sorsa ihlette dolgozata megírására. Magam is érdeklődéssel kísértem figyelemmel a leányászott terület sorsát; az ott tapasztaltakat szeretném most közreadni.

Ott bizony a bányavállalat semmiféle rekultivációnak nevezhető tevékenységet nem végez, megszegve ezzel a bányatörvény előírásait. Azokon a földeken kiváló minőségű szántók, szőlők, gyümölcsösök voltak, amelyeket a hajdani minősítők 20–30 aranykorona közé minősítettek. A rekultivációhoz a nyers, laza kőzetet el kellene látni ásványi és szerves tápanyagokkal, humusszal, legalább néhány deciméter vastagon visszaterített termőfölddel, hogy egyáltalán talajról lehessen beszélni. A nemlétező „rekultiváció” tehát nem is „zárulhat erdőtelepítéssel”. Az ott sínylő akác- és nyárcecsmeték jóvoltából sem 60, sem 120 év alatt nem „regenerálódhat” a termőréteg. Ez az erdőtelepítésnek nevezett hókus-pókusz tehát semmiképp nem „képezheti a biológiai rekultiváció részét”, hanem olyan szemfényvesztés, ami a rekultiváció elmulasztását van hivatva elkendőzni. Az ott tengődő facsémék a többségben lévő gyomoknak köszönhetően valamelyest zöldbe öltöztetik a tájat, de ez csak az orruknál tovább nem látóknak hozhat megnyugvást. Valójában e holdbéli tájat az unokáinkra örökítjük.

Lehet persze, hogy most olyan szegények vagyunk, hogy a külszíni lignitbányászat, a hőerőmű táplálása érdekében most fel kell áldoznunk a termőföldünk ezerhektárjait, de vajon bekalkuláljuk-e ezt a veszteséget az energia árába, amikor összehasonlítjuk

ennek költségeit a más módokon (széntüzelésű, vízi, atomerőművi) termelt energia költségeivel?

Ami pedig a tervezett fafajokat illeti, valóban üdvös lenne a szerző által javasolt „...hazai, ún. őshonos” fafajok alkalmazása, ám ezek eddig mind kudarcot vallottak. A sanyarú körülményekkel eddig talán az akác, a vörösfenyő és a puszta-szil tudott valamelyest megbirkózni.

A fentiek szerint tehát – ha nem félnek az udvariatlanság bélyegétől – a

címben említett „erdészeti újrahasznosítást” csak a blöffök világába tudnám sorolni. Szerencsére van példa arra is, hogy egyes kis, ingyen kapott parcellákat a tulajdonosok mily jó termővé tudtak tenni, de óriási anyagi ráfordítás árán.

Mihelyt pedig hajlandóság mutatkozik a bányász barátaink részéről az újrahásznosításra, készek vagyunk kivenni részünket e nem kis feladatból.

Reményfy László

Tanulmányút a szombathelyi erdészethelyénél

Több éves hagyomány szerint, idén is közös tanulmányutat szerveztünk a Szeniorok Tanácsa és az FVM Helyi Csoportja számára. 2001. május 18–19-én a Szombathelyi Erdészeti Rt. területére látogatott el 23 tagtársunk.

A szombathelyi vasútállomáson *dr. Pethő József* vezérigazgató úr fogadott bennünket. A szálláshelyek elfoglalása előtt *Bejczy Péter* titkár úr vezetésével a város nevezetességeivel ismerkedtünk.

Ebéd után a Kőszegi-hegység felé indultunk. Első megállóknál – Velem 12/C erdőrésznél – *Csapó György*, az igazgatóság műszaki vezetője ismertette a sikeres bükkösfelújítást. Érintette a túlszaporodott muflonállomány kérdését, a munkaerő-ellátás sajátosságait, a művelői létszám hiányát. A gondok ellenére is láthattuk, hogy a feladataik ellátását hozzáértéssel, az erdők iránt elkötelezett szeretettel végzik. Következő állomáshelyünk a steierhági bükkösök voltak, ahol részletesebben a Kőszeg 43/E erdőrészt tanulmányoztuk. Az erdőállományok mellett *Bejczy* úr büszkén mutatta a Steierhági Múzeumot, mely a kőszegiek számára kirándulások egyik célállomásaként is szolgál, és emléket állít a feladataikat korábban itt ellátó erdészeknek. A program szerint az Óházi-kilátó felkeresése következett, ahol a viharos időjárás ellenére élveztük a kilátóról elének táruló csodálatos panorámát. Ezt követően a Hét-forrást tekintettük meg, majd Kőszeg város műemlékeivel ismerkedtünk. Az emlékeze-

tes napot a vacsora utáni beszélgetésekkel, jobb esetben tarokkozással zártuk.

A tanulmányutunk második napját a Jeli Arborétum felkeresésével kezdtük. A bejárás során gyönyörködhetünk az *Ambrozy Migazzi István* gróf hagyatékában, a méltán híres *Rhododendron* sp. gyűjteményben. A részvénytársaság nagy elhivatottsággal gondolja a 100 ha feletti keretet. *Vörös Lajos* erdész kolléga a kalauzolás közben kitért a kert fenntartásnál adódó nehézségekre is. Az Rt. a fenntartó munkájához a gyűjtemény turisztikai jelentőségére tekintettel több anyagi segítséget érdemelne. A csipkerekai vadászházban ebédeltünk, majd ezt követően megtekintettük az újonnan létesített, osztályon felüli színvonalú hidegkúti vadászházat is. Kísérőink bemutatották még a Farkas-erdei híres Banyafa kidőlt maradványát, tanulmányoztuk a bejczygyertyányosi, mélytövelgyi azonális bükkösállományt és pár percre megálltunk *Schberg Lőrinc* emlékművénél.

A gyorsan eltelt órák, napok nem csak kikapcsolódást jelentettek számunkra, de gazdag szakmai feltöltődést is. Megismerkedhettünk az Rt. múltjával, jelen problémáival, sikereivel. A program részletes megszervezéséért, csoportunk kalauzolásáért és vendéglátásáért valamennyi közreműködőnek hálás köszönetet mondunk.

Virágh János
csoporttitkár